

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.022/2016/5. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Gerencsér Ferenc ügyvéd által képviselt **felperes neve Kft.** felperes címszám alatti székhelyű felperesnek – a dr. Pálvölgyi László ügyvéd által képviselt **alperes neve,** alperes címszám alatti székhelyű alperes ellen indított perében – amelybe a dr. Marik Péter ügyvéd által képviselt **Felperesi beavatkozóneve, székhelye** alatti székhelyű, a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott – a Kecskeméti Törvényszék 2015. december 15. napján kelt 7.G.21.728/2013/135. számú ítélete ellen a felperes által 137. sorszámon előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.000.000,- (Egymillió)Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperesi kft. ügyvezetője az alperes kereskedelmi igazgatójával 2012. június végén szóban állapodott meg állati takarmányadalék (CGF) szállításáról. A felperes által szállított takarmányadalék gyártója a beavatkozó volt, a felperes pedig viszonteladóként adta el a szállítási szerződés alapján alperes részére. A felperesi ügyvezető a szóbeli megállapodás megkötésekor a szállítási keretszerződés egy példányát az alperes képviselőjének átadta, azonban annak aláírására nem került sor. A blanketta-jellegű keretszerződés általánosságban említi a CGF terméket, mint a szerződés tárgyát, az 1. számú melléklet CGF por, CGF pellet és nedves CGF terméket jelöl meg, mely a szerződés tárgya lehet. Az írásbeli szerződési ajánlat nem tér ki arra, hogy a terméknek milyen felhasználási lehetőségei vannak.

A nagyüzemi kukorica feldolgozás melléktermékeként keletkező CGF nevű anyag porított, illetve nedves változata egyaránt alkalmas takarmány alapanyagának.

A felperes jelentős mennyiségű por, illetve nedves CGF terméket folyamatos rendszerességgel szállított alperes részére 2012. júliusától szeptember közepéig terjedő időszakban. Az alperes a takarmány alapanyagot a tejelő tehenek összetett takarmánykeverékében használta fel 20 %-os arányban. A takarmánykeverékbe ezen kívül tömegtakarmányként – nem felperestől származó – kukorica, napraforgó dara és még hét, kisebb arányú egyéb összetevő is került.

A per tárgyát képező időszakban az alperes két telephelyen – **település 1. neve,** illetve **település 2. neve** Tehénészet – összesen 1500 tejelő tehenet és mintegy 900 növendék marhát tartott. A megtermelt tejet hetente több alkalommal kamionnal, szállítmányonként 15.000 kg közvetlenül **ország neve**-ba szállították ki egy szlovák üzleti partner révén.

A felperes 2012. szeptember 13-án, illetve 14-én a városföldi tehenészetbe 3550 kg por alakú, továbbá 24.400 kg nedves CGF terméket szállított, míg a lakitelki tehenészetbe 25.590 kg került. A három kiszállított szállítmány 3-5 napra volt elegendő, annak felhasználására azonnal sor került a takarmányba keveréssel. A felperes 2012. szeptember 14-én éjjel, valamint 15-én hajnalban végzett fejéseket, melyekből jelentős mennyiségű, mintegy 50.000 kg mennyiségű tejet két kamionnal szállítottak az **ország neve-ban lévő cég neve** cégnek. A nyers tejben 2012. szeptember 16-án az olasz partner vizsgálata az EU normát meghaladó koncentrációjú, penészgombából származó aflatoxin szennyezést talált. Az olasz vevő a termék átvételét megtagadta és a szállítmányokat alpereshez visszafordította. Az olasz hatósági mintavétel vizsgálati eredménye 0,075 µg/kg volt. E vizsgálati eredmény alapján az EU Egészségügyi Főbizottsága által létrehozott élelmiszer és takarmány gyorsriasztó rendszer útján ún. RASFF riasztást adtak ki. Az alperes a nyers tej aflatoxin szennyezésével kapcsolatos **ország neve-i** tájékoztatást követően azonnal leállította a CGF adalék takarmányba keverését, azt 2012. évi saját termésű kukoricával pótolta. Ez alapján az alperes elsősorban gyorsított vizsgálatokat végzett a főbb takarmány összetevőkre, köztük a CGF porra is. A saját maga által vett minták gyorsított eredménye alapján az alperes gyanúja a CGF összetevőre terelődött. Ennek megfelelően értesítették a felperes képviselőit, akiknek a jelenlétében 2012. szeptember 19-én hivatalos mintavétel történt a nedves és a por alakú CGF alapanyagokból. Összesen 4 pár mintából egy-egy pár jutott a felperesnek és a beavatkozónak, míg két pár az alperes birtokában maradt. Ezek közül az egyiket **személy 1. neve** alperesi ágazatvezető a NÉBIH **utca 1. neve** laboratóriumába vitt vizsgálatra. A másik pár mintát a RASFF riasztás folytán eljáró Kormányhivatal Élelmiszerlánc Biztonsági és Állategészségügyi Hivatala (továbbiakban Kormányhivatal) képviselője **személy 2. neve** takarmányozási főfelügyelő, helyszíni szemléje után magával vitte, annak laboratórium vizsgálatára a NÉBIH **utca 2. nevei** laboratóriumában 8 nap elteltével került sor.

Az első vizsgálatot végző laboratórium (NÉBIH **utca 1. neve**) a CGF por esetében $4,82 \pm 1$ µg/kg, míg a nedves CGF esetében $2,95 \pm 1$ µg/kg (AFP1) mért értéket rögzített. A másik vizsgálat (NÉBIH **utca 2. neve**) CGF por esetében AFP1 tartalmát $22,3 \pm 3,568$ µg/kg, míg a nedves CGF esetében AFP1: $17,6 \pm 2,816$ µg/kg mennyiséget mért.

A mérési eredmények alapján az alperes az utolsó szállítmányokra kiállított felperesi számlákat visszaküldte és megtagadta a vételár megfizetését hibás teljesítésre hivatkozással.

A nyers tej előállítás folytatása során az alperessel szemben 2012. októberében újabb RASFF riasztást adtak ki, mivel a nyers tejben ekkor is a megengedettnél magasabb mértékű aflatoxin mennyiséget találtak.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 39.880.707,- Ft vételár, valamint ezen összeg járulékai megfizetésére. Keresetének indokaként előadta, hogy szállítási kötelezettségének az utolsó szállítmányok esetében is maradéktalanul eleget tett, azonban az alperes a részére megküldött fizetési felszólítás ellenére nem egyenlítette ki tartozását. Vitatta, hogy részéről hibás teljesítés történt volna, álláspontja szerint az általa forgalmazott termék nem okozhatta a felperes által előállított nyers tej aflatoxin szennyezését.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta az utolsó szállítmányok teljesítésének megtörténtét és az ezek után felszámított felperesi vételár-követelés összegezését, állítása szerint azonban a termék hibás volt, annak aflatoxin szennyezettsége meghaladta a tejelő tehenek takarmányozása esetén előírt határértéket és ebből adódott, hogy az előállított nyers tej aflatoxin fertőzősége folytán emberi fogyasztásra alkalmatlanná vált. Ebből eredő kárát 100 millió forintos nagyságrendben jelölte meg, melyet beszámítási kifogás útján kívánt a felperessel szemben érvényesíteni. Alperesi álláspont szerint a NÉBIH **utca 2. nevei** laboratóriumi vizsgálatának eredményei vehetők figyelembe, mivel ez az állati takarmányokra akkreditált laboratórium. A **utca 1. neve** laboratórium csak emberi fogyasztásra szánt termékek vizsgálatára kapott jogosultságot, az ott mért károsanyag (aflatoxin) szint ezért nem mérvadó.

Az elsőfokú bíróság a per során igazságügyi szakértőt rendelt ki, azonban **szakértő neve** szakértői véleményével szemben az alperes magánszakértői véleményt nyújtott be. A szakértői vélemények ellentmondásaira tekintettel a bíróság a Szakértői Testületet rendelte ki a vitás szakkérdések tisztázására. A Szakértői Testület szakvéleményét utóbb pontosította, a korrekció szerint a CGF takarmány-alapanyag megengedett legnagyobb aflatoxin tartalma 12 %-os nedvességtartalom mellett 0,02 mg/kg lehet (20 µg/kg). A Szakértői Testület álláspontja szerint ez az állati takarmányokra akkreditációval rendelkező **utca 2. nevei** laboratórium vizsgálati eredményét illetően azt jelentette, hogy a por alakú CGF-ben a határértéket kis mértékben meghaladta ($0,223 \pm 0,3568$ µg/kg) az aflatoxin szint, míg a nedves CGF tartalom esetében határértéken belüli volt ($0,176 \pm 0,2816$ µg/kg). A Szakértői Testület végleges szakmai értékelése szerint a por alakú CGF esetében „hibás teljesítés” történt, míg a nedves CGF esetében ez nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint 39.880.707,- Ft és járulékai tekintetében marasztalta felperes javára az alperest. Az alperes beszámítási kifogás útján előterjesztett kártérítési igényét alaptalannak ítélte, ezért a teljes vételárhátralék megfizetésére kötelezte az alperest. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményét értékelve megállapította, hogy bár az alperes két visszafordított tejszállítmányában az aflatoxin M1 mértéke a határértéket meghaladó volt, azonban a felperes által 2012. szeptember 14-én az alperesnek leszállított CGF takarmány alapanyag ennek nem lehetett okozója. Az Állategészségügyi Szakértői Testület per során beszerzett szakvéleményeiből a kiegészített és utóbb pontosított szakértői álláspontot ítélkezése alapjául véve a bíróság hangsúlyozta, a takarmány egyéb alkotóinak aflatoxin tartalma okozhatta a magasabb toxinkoncentrációt. A bíróság ítélete indokolásában kitért arra is, ha a NÉBIH **utca 2. nevei** laboratóriuma vizsgálati jegyzőkönyvének határérték eltérései közül az alsó határértékeket vesszük figyelembe, úgy mind a por, mind pedig a nedves CGF esetében a megengedett határérték alattinak tekinthető az aflatoxin tartalom. Az alperes a beszámítási kifogása folytán rá háruló bizonyítási teher ellenére nem tudta bizonyítani, hogy a toxinnal szennyezett tej értékesíthetetlenségéből eredő kárát a felperes által leszállított takarmány-összetevő hibás minősége okozta volna, az okozati összefüggés bizonyítottasága hiányában pedig kármegosztásra sem látott lehetőséget.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést kérve annak megváltoztatását, beszámítási kifogásának helyt adást és a kereset elutasítását. Másodlagosan kármegosztás alkalmazását indítványozta. Fellebbezésének indokolásában kérte figyelembe venni, hogy elvárható gondossággal eljárva, a tejelő tehenekkel etetett takarmány valamennyi összetevőjére vonatkozóan készített gyors-teszt vizsgálatot. Ezek a felperestől származó CGF takarmányadalék esetében mutattak ki a megengedettnél magasabb aflatoxin fertőzöttséget. Hivatkozott magánszakértőjének megállapításaira, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy a kukoricából készített ipari melléktermékben az eredetileg a növénybe került aflatoxin tartalom három-négyszeresre sűrűl. Az utolsó két szállítmányból vett szabályszerű minták mérési eredményeinél kérte figyelembe venni, hogy a Szakértői Testület a por alakú CGF termék vonatkozásában a káros anyag határérték feletti mértékét megállapította és azt is, hogy e termékfajta esetében ezt hibás teljesítésnek minősítette. A mérési bizonytalanság szakmai szempontból nem más, mint a mért érték körüli tartomány, becslését a gyakorlatban a megadott $\pm$ %-os arány mutatja, de ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy a vizsgálati eredmény, mint mért paraméter valódi értéke legalább 95 %-os pontosságú. A hitelesnek tekinthető laboreredmények és az ezzel kapcsolatos magánszakértői vélemény alapján az alperes álláspontja szerint megállapítható, hogy felperes mindkét fajta CGF termék vonatkozásában hibásan teljesített, ez mindenképpen közrehatott az alperesi kár bekövetkezésében, a közvetlen ok-okozati összefüggés fennáll, mely legalább a kármegosztás szükségességét veti fel.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Vitatta az egyéb takarmány összetevőknél elvégzett alperesi gyorsesztek bizonyító erejét, utalva

arra, hogy az így vizsgált minták vételének körülményei is tisztázatlanok. Felhívta a figyelmet, hogy a CGF-et a szakmai és jogi szabályozás szerint takarmány *alapanyagnak* kell tekinteni, nem takarmányként adják az állatoknak, hanem az a *takarmánykeverék egyik összetevője*. A jelen esetben ez mindössze 20 %-os arányt tett ki az alperesi állomány takarmányozása során. A további, más összetevőkben lévő károsanyag tartalom az egybehangzó szakmai álláspontok szerint összeadódik. Kérte figyelembe venni a Szakértői Testület kiigazított szakértői álláspontját, mely szerint a nedves CGF termék esetében bizonyosan nem történt hibás teljesítés, míg a por alakú termék vonatkozásában a **utca 2. nevei** laboratóriumában kiadott vizsgálati eredmény tűréshatárának alsó szintjét figyelembe véve, a megengedett határérték alatti 18,732 µg/kg aflatoxin állapítható meg. . A felperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani a határérték feletti toxin tartalmat amellet, hogy más aflatoxin forrás is szerepet játszhatott a tej szennyeződésében. A felperes hangsúlyozta, önmagában az általa szállított takarmány-alapanyag nem okozhatta az olasz vevő által kifogásolt magas aflatoxin tartalmat a tejben. Az alperesnél minden bizonnyal jelen volt egy, a felperesi terméktől független szennyezési tényező is.

A fellebbezés nem alapos.

A felperes nem vitatott összecszerűségű vételár-követelésével szemben az alperes hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése címén beszámítással élt. A Ptk. 310. §-ára hivatkozással igényét arra alapította, hogy a felperes hibás terméket szállított részére, szerződést segezt és ezzel okozati összefüggésben őt kár érte, mivel külföldi vevője megtagadta a két perbeli szállítmány átvételét. A hibás teljesítés mibenlétét abban jelölte meg, hogy a felperesi takarmány-alapanyag aflatoxin tartalma a megengedett tűrési határérték felett volt. A tejelő tehenállomány takarmányozására történt felhasználása folytán a takarmányban, majd a megtermelt nyers tejben is ez okozta a megengedettnél magasabb határértéket. Az **ország neve-ban** értékesítés a 2012. szeptember 16-i két szállítmány esetében meghiusult, a kiadott RASFF riasztás folytán teljes megsemmisítését írták elő.

A nyereségkiesésből adódó kár bekövetkeztének lényeges körülményeit a Ptk. 296. § (1) bekezdés szerinti beszámítási kifogással élő alperesnek kellett a perben bizonyítania (Pp. 164 § (1) bekezdés). A bizonyítási kötelezettség egyrészt arra vonatkozott, hogy a felperes által szállított takarmány-alapanyag a jogszabályi minőségi feltételekhez képest hibás volt, mert annak aflatoxin B tartalma az ilyen termékekre vonatkozóan engedélyezett tűrési határértéket meghaladta, másrészt bizonyítania kellett alperesnek azt is, hogy ezzel okozati összefüggésben volt a külföldre kiszállított tej olyan magas toxin tartalmú, mely a termék értékesíthetlenségéhez vezetett.

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság bizonyíték-mérlegelésével és az abból levont jogkövetkeztetésével egyetértve a perben lefolytatott bizonyítás eredményét akként értékelte, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének kétséget kizáróan nem tett eleget.

A hibás teljesítés a jelen perbeli jogviszonyban azt jelenti, hogy a felperes által szállított takarmány-alapanyag a teljesítés időpontjában nem felelt meg az irányadó jogszabályokban kikötött tulajdonságoknak. A szerződés tárgyát képező termékekre vonatkozó minőségi előírások megkülönböztetik a mikotoxin tartalom szempontjából a takarmányozásra szánt termékek közül a *takarmány-alapanyagokat*, illetve a kiegészítő és teljes értékű *takarmányokat*, melyek esetében külön szigorúbb előírást alkalmaznak a tejelő tehenek, borjak esetében. Az irányadó 2002/32/EK irányelv 1. számú Mellékletének mikotoxinokra vonatkozó 1. pontjában az aflatoxin B1 esetében a *takarmány-alapanyagnál* megengedett mértéke 0,02 mg/kg (20 µg/kg), míg a tejelő tehenek esetében a *takarmányra* vonatkozó előírás 0,005 mg/kg (5µg/kg).

A perbeli esetben a szerződés tárgyát *takarmány-alapanyag* képezte, mely 20 %-os arányban szerepelt a takarmánykeverékben, és amelynek további nagy mennyiségű egyéb összetevői is voltak. A vizsgálati eredményeket illetően ennek tükrében korrigálta az Igazságügyi Szakértői Testület

szakvéleményét, amikor rögzítette, hogy a *CGF takarmány-alapanyag aflatoxin B1 tartalmának vizsgálata során a 0,02 mg/kg (20 µg/kg) határértéket kell figyelembe venni*. E határértékhez képest kellett tehát a rendelkezésre álló bizonyítékokat, a mért értékeket mérlegelni.

Ezek közül a felperesi hibás teljesítés ellen szól a NÉBIH **utca 1. neve** laboratóriumának vizsgálati eredménye, mely az említett határértékhez képest jóval alacsonyabb értékeket mért, a nedves és a por alakú CGF esetében egyaránt. A vizsgálati eredmény nem zárható ki a bizonyítékok köréből, annak ellenére, hogy a szakértői testület az akkreditáció hiányára utalt. A Pp. 166. § (1) bekezdéséből adódó szabad bizonyítási rendszer keretében bármely bizonyítási eszköz felhasználható a perbeli jogvita elbírálásához, amelyet a bíróság az egyéb körülmények vizsgálata során hiteles eredetűnek talál. A NÉBIH **utca 1. neve** vizsgálati eredményének alapanyag mintája kölcsönösen elfogadott hiteles mintavételből származott. A peradatokból kitűnik, hogy a **utca 1. neve** laboratórium a vizsgálat elvégzésére megfelelő technikai felkészültséggel rendelkezett. A vizsgálati eredményeket pedig **szakértőtanú neve** igazgató szakértő-tanúként a perben tett nyilatkozataival megerősítette (15.sorszám alatti jegyzőkönyv). Ez tette lehetővé azt is, hogy **szakértő neve**, a perben kirendelt igazságügyi szakértő 38. sorszám alatti szakvéleményében elsősorban ezt a bizonyítékot találta elfogadhatónak és szakértői következtetésének kiindulópontjaként kezelte. Lényeges, hogy nem a hivatalos akkreditáció a döntő a bizonyíték bizonyító erejének mérlegelése során, hanem az, hogy milyen körülmények között, milyen technikai háttérrel készült a vizsgálat és a mérési eredményeket utólag is hitelesítette az intézmény vezetője, illetve az igazságügyi szakértő. **szakértő neve** kirendelt igazságügyi szakértő 38. sorszám alatti szakvéleménye 5-8. oldalán, valamint az 53. kiegészítő szakértői vélemény 4-5. oldalán a vizsgálati eredményt szakszerűen értékelte és arra a szakmai következtetésre jutott, hogy ezek az értékek az előírás alattiak voltak az aflatoxin B1 mikotoxin beltartalma tekintetében.

Az ítéletábra a hibás teljesítés ellen szóló közvetett bizonyítéknak tekinti azt a nem vitatott tényállási körülményt is, hogy a 2012. szeptember 17-én kiadott RASFF riasztás után az alperes leállította a felperesi termék takarmányba keverését és azt 2012. évi saját termésű kukoricával pótolta. A 2012. évi kukorica termésre vonatkozó aflatoxin B1 veszélyt a tárgyévi, aszályos forró nyári időjárásra tekintettel a szakértők egybehangzóan megerősítették. Nem vitatott, hogy 2012. októberében újabb RASFF riasztást kellett kiadni az alperes által megtermelt nyers tejre vonatkozóan – ekkor már nem a felperesi takarmány-alapanyagot használta –, ez azt a következtetést teszi lehetővé, hogy a CGF terméken kívül más összetevők aflatoxin B1 tartalma okozta az alperesi nyers tej esetében a határérték feletti szennyezést. Az alperes szarvasmarha tenyésztési ágazatvezetőjének tanúvallomása szerint (86. sorszám alatti jegyzőkönyv 12. oldal) 2012. októberében újabb RASFF riasztás történt, s ennek oka a 2012. évi saját kukorica termés, amelyet az alperes a tömegtakarmányba 2012. őszétől kevert.

Az alperes fellebbezésében a testületi szakértői véleményre hivatkozott, mely a kiegészítést követően a por alakú CGF termék esetében a „hibás teljesítést” rögzíti. Ezzel kapcsolatban jogi értelemben a hibás teljesítés tényének megállapítása nem a szakértő feladata, hanem a bizonyítékok mérlegelése eredményeként a bíróság állapíthatja meg. A szakkérdés jelen esetben az volt, hogy mely vizsgálati eredmények tekinthetők elfogadhatónak, szakmailag hitelesnek és a figyelembe vehető eredmények a megadott határértékektől mennyiben térnek el. Ennek felülvizsgálatát az Igazságügyi Szakértői Testület elvégezte, megállapításai irányadók a bíróság számára a NÉBIH **utca 2. nevei** vizsgálati eredményeivel kapcsolatban. Lényeges szakértői megállapítás, hogy a keverék takarmányhoz felhasznált alapanyagok, illetve adalékokban fellelhető aflatoxin tartalom összeadódhat az állatok szervezetében, ehhez képest arra vonatkozóan biztosan nem lehet szakmai következtetés levonni, hogy kizárólag a CGF termék okozhatta a nyers tejben aflatoxin szint emelkedést (110. számú testületi szakvélemény 8. oldal 2. pont, 11. oldal 1.2. pont). Fontos szakértői megállapítás az is, hogy a CGF termékek 2012.szeptember 16-i mintavételezése szabályos volt és

Az ítéletábra álláspontja szerint az így mért érték - a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal egybevetve – nem alkalmas annak kétséget kizáró bizonyítására, hogy a határértéket meghaladta a por alakú, 2012. szeptember 14-i gyártású CGF termékben az aflatoxin mértéke. A bizonyítékok egybevetett mérlegelése során – amelyek között a bírói gyakorlat szerint a testületi szakvélemény is az egyik bizonyítási eszköz – az a következtetés vonható le, hogy a per tárgyát képező termék alperes által állított beltartalmi hibája kétséget kizáróan nem igazolt.

A felek között kármegosztásnak sincs helye a felperesi közrehatás bizonyítottsága hiányában. A felperes hibás teljesítésének ténye nem bizonyított, így kárfelelőssége részben sem merülhet fel.

A kifejtett bizonyíték mérlegeléssel kapcsolatos indokolásbeli kiegészítések mellett az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést tartalmazó ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

A személyes illetékfeljegyzési jogban részesült alperes által le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a másodfokú eljárásban pervesztés alperes utólag külön felhívásra köteles az állam részére megfizetni (Pp. 78. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés).

Dr. Kemenes István s.k.. Dobler László s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő